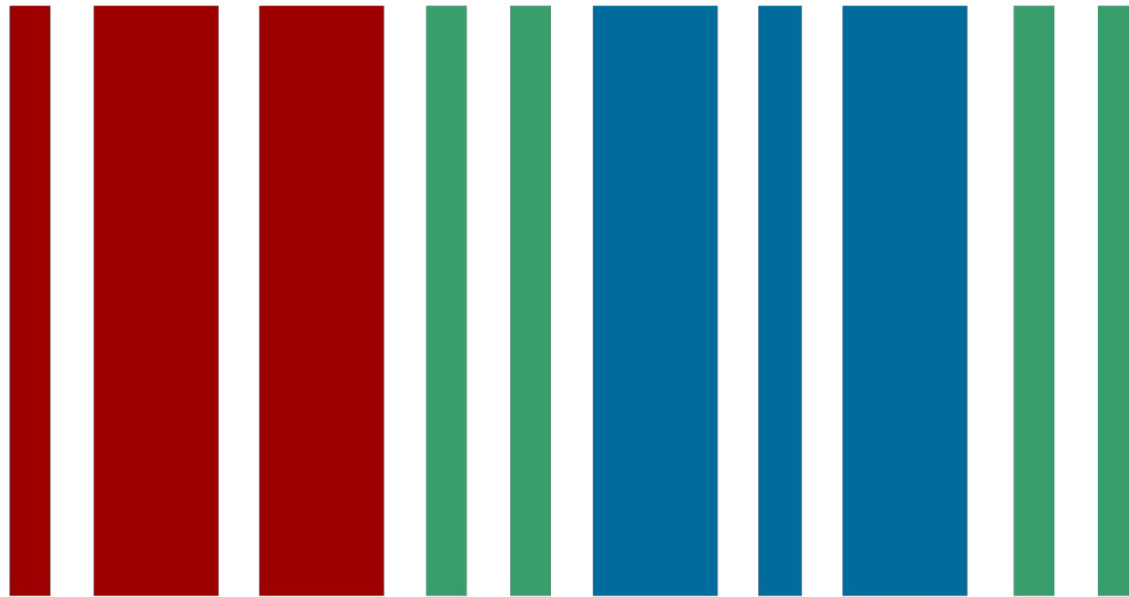

Katsaus Wikidataan

WIKIDATA

Niilo Palin (Finnusertop at work)
Wikipaja Työväenmuseo Werstaalla, 2020

Luvassa

- Wikidata ja Wikipedia
- Mitä on rakenteinen data?
- Wikidatan lyhyt historia
- Haasteita
- Nykyisyys ja tulevaisuus

Wiki mikä?

- Wikipedia on... “Internetissä usealla kielellä julkaistava ilmainen vapaan sisällön tietosanakirja, joka perustuu wiki-tekniikkaan ja vapaaehtoisten aktiivisuuteen.”
Wikipedia:Tietoja
- Wikidata on... “vapaa, yhteisesti muokattava, monikielinen, toissijainen tietokanta, johon kerätään rakenteista tietoa Wikipedian, Wikimedia Commonsin ja muiden Wikimedia-liikkeen projektien tukemiseen, ja kaikille maailmassa.” Wikidata:Esittely

Yhtäläisyyksiä

- Wiki-alusta = helposti, nopeasti ja yhteisöllisesti muokattava nettisivu
- Wiki-filosofia = vapaa, avoin ja ilmainen
- monikielisyys
- yhteisiä käytäntöjä
- pitkälti samat käyttäjät

Erojakin on

- tietosanakirja ja tietokanta
- monikielisyys toteutettuna yhtenä vai useana projektina?
- *Creative Commons Nimeä-JaaSamoin* vastaan *Creative Commons 0* -lisenssi
- Wikidatan alempi merkittävyyskynnys
- tästä johtuva ero laajuudessa
 - Englanninkielinen Wikipedia (suurin): 6 milj.
 - Kaikki Wikipediat yhteensä (päällekkäisyyksiä): 54 milj.
 - Wikidata: 87 milj.

Miten Wikidataan?

- <https://www.wikidata.org/>
- tai Wikipedian sivupalkista

Wikipediassa: artikkeli Suomi

Wikidatassa: kohde Q33

Työkalut

- Tänne viittaavat sivut
- Linkitettyjen sivujen muutokset
- Toimintosivut
- Ikilinkki
- Sivun tiedot
- Wikidata-kohde**
- Viitetiedot

Muissa hankkeissa

- Wikimedia Commons
- Wikiuutiset
- Wikisitaatit
- Wikimatkat

Tulosta tai vie

- Lataa PDF-tiedostona
- Tulostettava versio

Muilla kielillä

- ★ العربية
- ★ Dansk
- Davvisámegiella
- ★ Deutsch

Mitä on rakenteinen data?

- datan *tallentaminen* rakenteisessa muodossa (automaattisesti tai käsin)
- sen *hakeminen* kyselyillä (SPARQL)
- sen *havainnollistaminen* visualisointeina

Mitä on rakenteinen data?

Suomi (Q33) kohde

valtio Pohjois-Euroopassa

[muokkaa](#)

Suomen tasavalta | Finland | Republiken Finland

▼ Muilla kielillä

Määritä

Kieli	Nimi	Kuvaus	Tunnetaan myös nimellä
suomi	Suomi nimi	valtio Pohjois-Euroopassa	Suomen tasavalta Finland Republiken Finland
englanti	Finland	sovereign state in Northern Europe	Republic of Finland Finlande Finlandia

Esitykset

esiintymä kohteesta	itsenäinen valtio alkamisajankohta	6. joulukuu 1917 <i>Gregoriaaninen</i>	muokkaa
	► 1 lähde		
			+ lisää arvo

virallinen kieli	suomi		muokkaa
	► 1 lähde		
	ruotsi		muokkaa
	► 1 lähde		
			+ lisää arvo

kansallislaulu	Maamme		muokkaa
ominaisuus	arvo ▼ 0 lähdetä		
			+ lisää lähde
			+ lisää arvo

Mitä on rakenteinen data?

- Q33:lla on ominaisuus P37: Q1412, Q9027
- *Suomella* on ominaisuus *virallinen kieli: suomi, ruotsi*
- "Suomen viralliset kielet ovat suomi ja ruotsi."
- *Finland* has property: *official language: Finnish, Swedish*
- "Finnish and Swedish are the official languages of Finland."

Wikidatan lyhyt historia

- Kolme vaihetta, jotka liittyvät Wikipedian monikielisiin tarpeisiin

1) Kielilinkit

2) Tietolaatikot

3) Automaattiset listat

Ensimmäinen vaihe: kielilinkit

- vuonna 2012 Wikipedialla oli ongelma
- yli 300 eri kieliversiota
- edes yksinkertaisin tapa pitää ne synkronoituna ei kunnolla onnistunut: kielilinkit

Muilla kielillä

- ★ العربية
- ★ Dansk
- Davvisámegiella
- ★ Deutsch
- Eesti
- English
- ★ Íslenska
- Русский
- Svenska

🌐 290 muuta kieltä

Wikipedian kielilinkit

Suomi

فنلندا

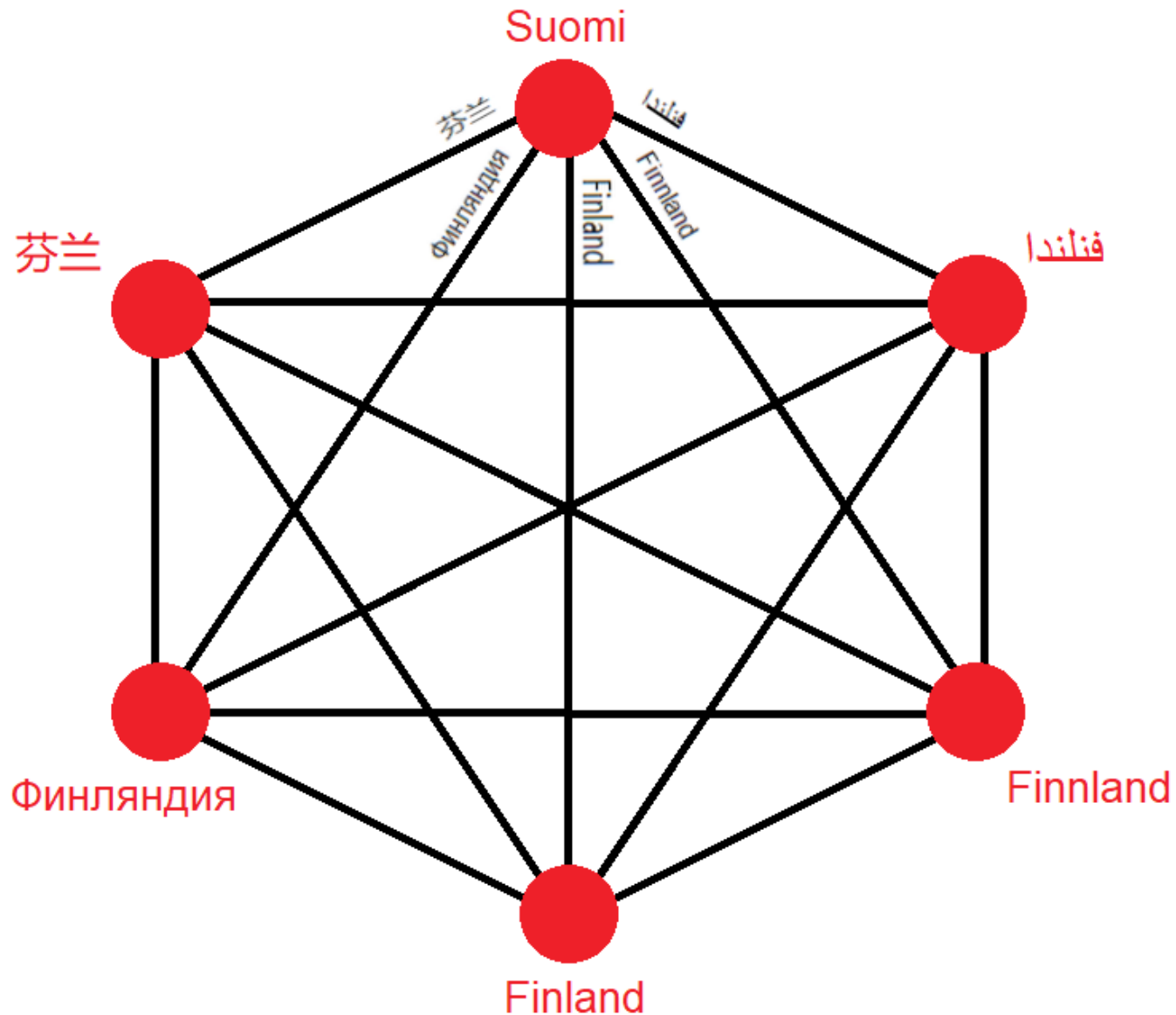
Finnland

Finland

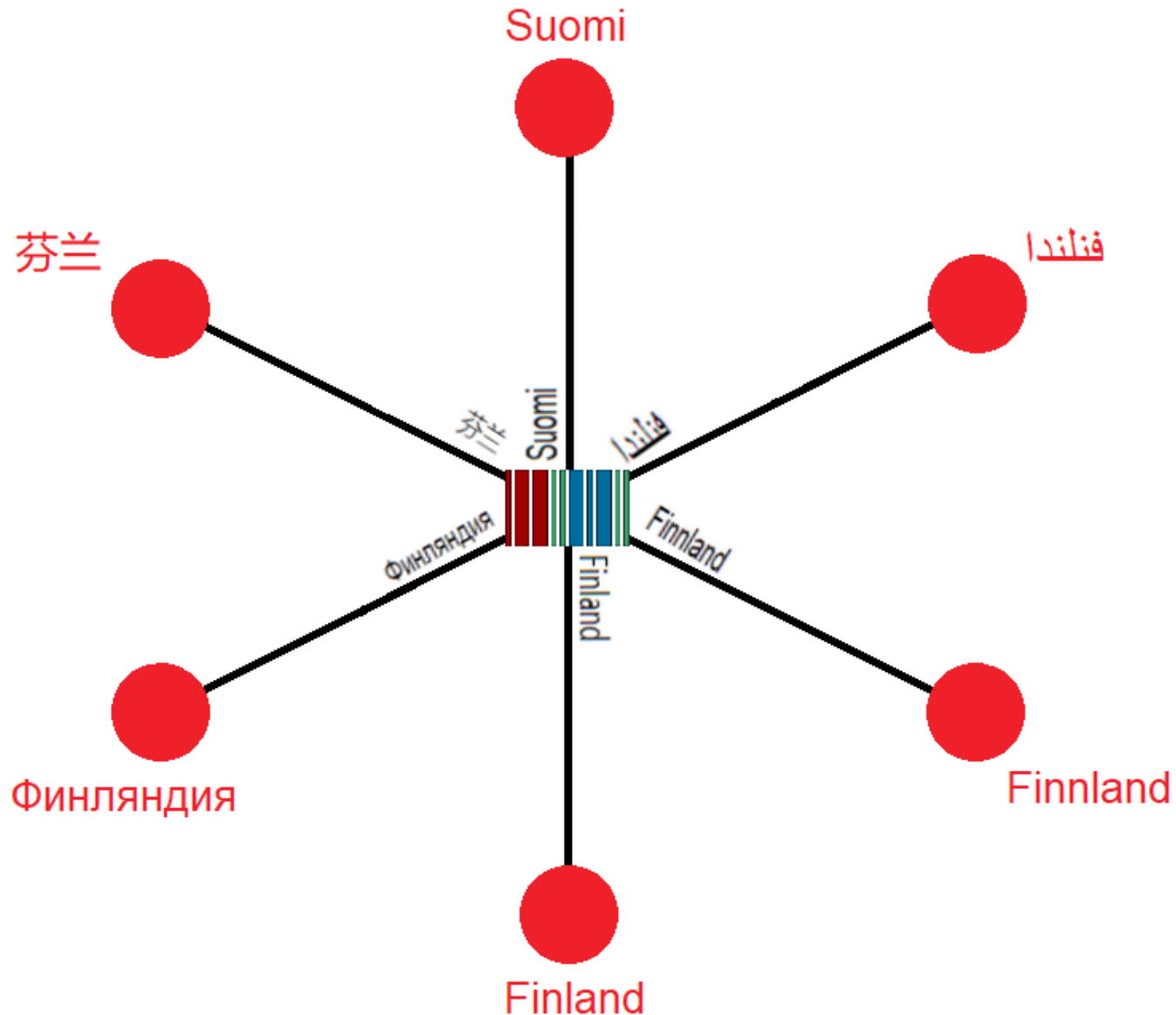
Финлянди

芬兰

Wikipedian kielilinkit: vanha tapa

Wikipedian kielilinkit: Wikidatan kautta

Toinen vaihe: tietolaatikot

Suomen tasavalta Republiken Finland	
	
lippu	vaakuna
	
Suomen sijainti	
Valtiomuoto	tasavalta
Presidentti	Sauli Niinistö
Pääministeri	Sanna Marin
Pääkaupunki	Helsinki, 655 281 as. 60°10′15″N, 024°56′15″E
Muita kaupunkeja	Espoo, 290 200 as. Tampere, 238 420 as. Vantaa, 233 383 as. Oulu, 205 629 as. Turku, 193 176 as. Jyväskylä, 142 477 as. Lahti, 119 917 as. Kuopio, 119 379 as. Pori 83 905 as. Kouvola 82 104 as. Joensuu 76 840 as. lisää kaupunkeja
Pinta-ala	
– yhteensä	338 454,61 ^[1] km ² (sijalla 64)
– josta sisävesiä	34 533,52 km ² (10,2 %)

- ei turhaa työtä
- helpompi vahtia muutoksia
- yhteinen totuus

Финляндская Республика	
фин. Suomen tasavalta швед. Republiken Finland	
	
Флаг	Герб
Гимн: « <i>Maamme / Vårt land</i> »	
	
Расположение Финляндии (тёмно-зелёный): — в Европе	
Дата независимости	6 декабря 1917 года (от Советской России)
Официальные языки	финский, шведский, саамский (региональный)
Столица	Хельсинки ^[1]
Крупнейшие города	Хельсинки, Эспоо, Тампере, Вантаа, Турку
Форма правления	парламентская республика
Президент	Саули Ниинистё
Премьер-министр	Санна Марин

Komlas vaihe: automaattiset luettelot

No. ↕	Kuva ↕	Artikkeli ↕	Toimikausi alkoi ↕	Toimikausi päättyi ↕	Puoluetusta ↕	Lisätietoja ↕
1		Kaarlo Juho Ståhlberg	1919-07-25	1925-03-02	Kansallinen Edistyspuolue	Suomen tasavallan ensimmäinen presidentti
2		Lauri Kristian Relander	1925-03-02	1931-03-02	Suomen Keskusta	Suomen tasavallan toinen presidentti
3		P. E. Svinhufvud	1931-03-01	1937-03-01	Nuorsuomalainen Puolue	Suomen tasavallan kolmas presidentti
						

Haasteita

- proosateksti ja data kuin kaksi eri maailmaa
- Wikidata vaikeasti ymmärrettävissä?
- datan laatu ja määrä
- Wikidata usein huonosti lähteistetty tai lähteenä Wikipedia

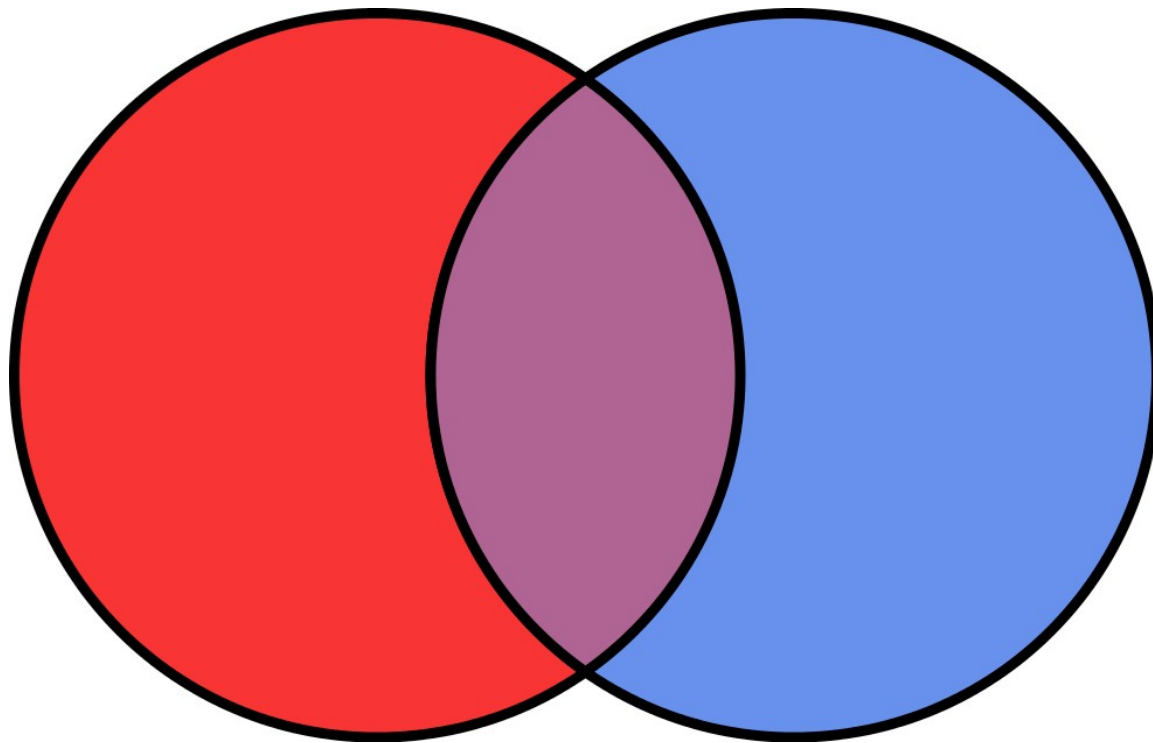

- Wikipedian eri kieliversioiden autonomia/artikkelien kulttuurisidonnaisuus
- Wikipedian muutoshaluttomuus
- tietokantojen tekijänoikeudet

Haasteita

Wikipedian muokkaajat

Wikidatan muokkaajat

Nykyisyys ja tulevaisuus

- Ykkösvaihe (kielilinkit) jo täysin toteutettu
- Kakkosvaihe (tietolaatikot) kesken
- Monet pienet asiat tulevat jo nyt Wikidatasta
- “...rakenteista tietoa Wikipedian, Wikimedia Commonsin ja muiden Wikimedia-liikkeen projektien tukemiseen, *ja kaikille maailmassa.*”
- Abstract Wikipedia?